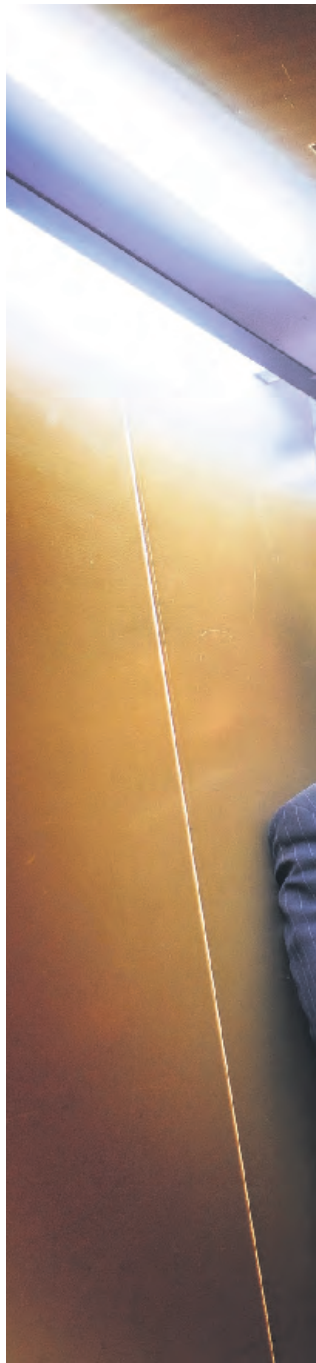

'WIJ ALLOCHTONEN DURVEN EMOTIES NIET TE UITEN'

Abkader Chrfi doolde als **drugsverslaafde** rond op Hoog Catharijne. Nu leert de Marokkaanse **zakenman** aan jongeren om zélf hun problemen op te lossen.

Peter Wierenga

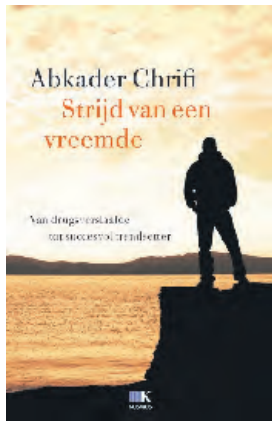
UTRECHT

Een vergeelde foto. Een man met donkere snor en krullenbos loopt met wat lotgenoten door de groene omgeving van Meppel. Zijn blik is leeg, de voorjaarszon weerkaast op de struiken. 'Op deze foto zat ik zo'n vier weken in afkickcentrum Arta', vertelt Abkader Chrfi (49) op zijn sobere kantoor in Utrecht. 'Ik was zesentwintig, maar leek veel ouder. Mijn gebit was verrot, mijn lichaam was stuk.'

Zes lange jaren was hij verslaafd aan heroïne en cocaïne. De radicale aanpak van de antroposofische instelling – geen radio, tv, alcohol, sigaretten, medicijnen, zelfs geen paracetamol – redde hem. Onlangs was hij voor het eerst in 23 jaar terug. 'Ik zag er het kamertje waar ik de eerste zware nachten doorstond, de groentetuin die we bewerkten. En ze hadden nog een fotoalbum uit 1985. Het heeft me héél diep geraakt.'

Hij zag ook weer een foto van een vriend uit Arta, nu allang overleden – zoals zoveel verslaafden die Chrfi kende. Al die jaren wist alleen zijn familie van zijn roerige verleden – zijn vrouw durfde hij het pas te vertellen toen ze al getrouwd waren. Intussen werkte hij aan oude dagboeknotities. Met het recente verschijnen van *Strijd van een vreemde* komt een einde aan de worsteling.

Onherkenbaar is Chrfi nú, zijn ogen staan helder. 'Ik rook niet, drink

'Het leven in Marokko is hard. Ik verkocht als kind van zes al plastic tassen in de zoek. Ik probeerde weg te lopen, mijn vader achterna.'

niet en fitness drie keer per week.' Met zijn strakke pak en bruinleren schoenen kan hij zo doorgaan voor een consultant. En dat is hij ook. Met zijn 'empowerment-bureau' *Le Succès* geeft hij trainingen op mbo-scholen en in jeugdgevangenissen. Maar ook aan leraren, agenten en welzijnswerkers. 'Vroeger had ik een uitkering, nu train ik arbeidsmarktconsulenten. Grappig nietwaar?'

Dat had hij als jongetje uit de Rif niet kunnen denken. 'Het leven in Marokko is hard. Ik verkocht als kind van zes al plastic tassen in de zoek. Ik probeerde weg te lopen, mijn vader achterna, die in Europa werkte als gastarbeider.' Dat eerste avontuur eindigt met een pak slaag van zijn moeder. Als het gezin later toch herenigd wordt in Utrecht, blijkt dat minder feestelijk dan gehoopt. Blonk kleine Abkader uit in Frans, hier heeft hij moeite met de taal.

Zonder affiniteit met techniek valt hij snel uit op de lts. Zijn grote liefde is de muziek. Hij speelt basgitaar, van het voorprogramma van Nass El Ghiwane – zijn politiek-bewuste helden uit Marokko – tot countryrock in een Amerikaanse legerband. Maar intussen is Chrfi al van de marihuana overgestapt op de heroïne. Hij raakt steeds meer vrienden kwijt en komt in een klein cirkeltje van veelplegers op Hoog Catharijne terecht. Al gauw steelt en smokkelt hij zelf.

Het leidt tot grote confrontaties met zijn vader. 'Volgens hem kwam ik in het hellevuur terecht, ik gebruikte

drugs en was totaal mislukt. Ik antwoordde hem dat mijn lotsbestemming, *El Maktoeb*, al bij mijn geboorte op mijn voorhoofd geschreven stond volgens de islam. Ofwel, dit is wat God wil. Daar had hij het natuurlijk heel moeilijk mee. Maar ik kon me geen ergere hel voorstellen dan die waar ik al in zat.'

Chrfi beschrijft een gesloten Marokkaanse gemeenschap, waar schaamte de boventoon voert. 'Net als in de Turkse, Chinese en Chinese cultuur is het ongebruikelijk om de vuile was buiten te hangen. Wij allochtonen durven onze emoties niet te uiten. Nederlanders hebben dat door de feminisering en individualisering van de jaren zestig geleerd. Dat proces moet onze generatie nog ondergaan. Een eigen mening vormen, open zeggen wat je vindt.'

Maar ook de autochtonen komen er niet goed af in het boek. Velen hebben een hekel aan buitenlanders. 'Nu heb ik weinig last meer van discriminatie', lacht de ondernemer. 'Dat heeft te maken met je eigen uitstraling. Van mijn ellende gaf ik iedereen de schuld: mijn ouders, het onderwijs, de politie. Tot ze me bij Arta vroegen: heb jij wel jezelf geaccepteerd?' Chrfi besloot het voortaan bij zichzelf te zoeken.

Voor hetzelfde geld was hij er niet meer geweest. Op een avond liep hij vlakbij de Jaarbeurs toevallig een groepje neonazi's tegen het lijf. Voor hij het wist kreeg hij, 'vieze buitenlander', de eerste schop tegen zijn

Index

ROTTERDAM IS WEER EEN TIKKIE VEILIGER GEWORDEN

Rotterdam telt nu vier probleemwijken. In 2006 waren dat er nog zes. Over het algemeen zijn de 62 wijken veiliger geworden of hetzelfde gebleven. Dat blijkt uit de jaarlijkse gemeentelijke veiligheidsindex. Geen enkele wijk is volgens de gemeente nog onveilig. Alleen het Oude Westen, Bloemhof, Tarwewijk en Zuidplein zijn nog probleemwijken. Het Oude Westen is er op achteruitgegaan. Dat komt volgens de gemeente

door drugsoverlast vorig jaar zomer. Daaraan zou inmiddels een einde zijn gemaakt. Vorig jaar zijn meer aangiften van mishandeling binnengekomen. Het aantal aangiften voor andere zaken is gedaald of gelijk gebleven. Bewoners van Charlois en Feijenoord zijn het minst tevreden met hun buurt. Inwoners van Hoek van Holland, Alexander en Hillegersberg zijn het meest tevreden. Acht van de tien Rotterdammers voelen zich veilig.

Gelderland-Midden

POLITIE VERDACHT VAN ONTUCHT MET ARRESTANTEN

Twee medewerkers van de politie Gelderland-Midden zijn deze week opgepakt omdat ze ontucht zouden hebben gepleegd met vrouwelijke arrestanten. De 59-jarige mannen zouden zich daar aan schuldig hebben gemaakt tussen 2000 en 2007. Een van de twee is vrij, de ander moet later deze week voor de rechter-commissaris verschijnen. Die beslist of hij ook mag gaan. Het onderzoek naar het duo werd opgestart toen anonieme informatie

binnenkwam bij het bureau Veiligheid en Integriteit. Dit bureau begon vervolgens een onderzoek naar de zaak, dat tot de arrestatie van de twee leidde. Het Openbaar Ministerie maakte gisteren bekend dat de medewerkers in afwachting van het onderzoek geen werkzaamheden bij de politie meer mogen verrichten. Als het onderzoek is afgerond beslist het OM over een eventuele vervolging.

Baantje (1)

Plastic tassen verkopen in de zoek voor een paar luizige dirham is niet het enige baantje dat Abkader Chrfi heeft gehad.

Baantje (2)

Op zijn achttiende ging Chrfi door Europa zwerven. Zo deed hij in Parijs drie weken de afwas in een Algerijns restaurant en werkte hij als schoonmaker in een Madrileens hotel.

Baantje (3)

In Carcassonne heeft Chrfi een maand druiven geplukt. 'Het werk was erg zwaar, maar de omgeving was prachtig en de wijn lekker.'

Abkader Chrifi: 'Kennis is een plicht voor elke moslim'. MICHAEL KOOREN

“ Zij hadden baarden en gewaden. Ik had lang haar, een spijkerbroek en laarzen, ik was stoned en dronken. Deze mensen wezen me af, dat merkte ik. ”

borst. Als een opgejaagd dier wist hij te ontkomen. Bijkomend op een bankje praatte hij voor het eerst over zijn gevoelens, met een kat. 'Toen besloot ik om terug te vechten.'

Hij overwon zijn verslaving en stelde vier doelen: huis, studie, baan en gezin. Met geleend geld ('vaak had ik geen eten en moest ik kilometers lopen omdat de bus te duur was') studeerde hij voor arbeidsmarktconsulent. Hij solliciteerde net zo lang tot hij eindelijk een kans kreeg aan de andere kant van de balie. En nu heeft hij zijn eigen bedrijf, met bijna een half miljoen omzet per jaar.

Schepper van je eigen werkelijkheid, zo noemt Chrifi dat. 'Mijn grote inspirator is Martin Luther King en zijn methode van vreedzaam verzet. Als ik gediscrimineerd word, hoef je geen medelijden met mij te hebben, maar met degene die discrimineert. Die is het slachtoffer van zijn eigen haat. Regelmatig heb ik ruiten van disco's ingegooid, als we weer eens geweigerd werden. Maar je moet niet haat met haat bestrijden.'

Ooit werd hij op straat in Utrecht aangesproken door mannen uit de moskee. De poortwachters van de hemel, zo noemt hij ze. 'Zij hadden baarden en gewaden. Ik had lang haar, een spijkerbroek en laarzen, ik was stoned en dronken. Deze mensen wezen me af, dat merkte ik. Het was een eenzijdige discussie. Maar stel dat ik nu jong was geweest en zulke mensen gaven me de erkenning die ik zocht, wie weet was ik een ex-

tremist geworden.'

Ironisch genoeg is hij na zijn afkicken als een moslim gaan leven. 'Terug in de samenleving ben ik de Koran gaan bestuderen. Mijn vader luisterde alleen naar de preken, die heeft hem nooit zelf gelezen. Het is een geweldig boek.' Chrifi maakte zijn eigen mix van de westerse psychotherapie en islamitische cultuur. 'De kern is dat iedereen onbeperkte mogelijkheden heeft en tegelijk zijn eigen identiteit kan behouden.'

Met een nadruk op positief denken traint hij jongeren, allochtoon en autochtoon. Hij wijst ze op hun eigen verantwoordelijkheid. 'Waarom heeft niemand mij dit ooit geleerd, is hun reactie. Na zo'n training duiken ze minder snel in de slachtofferrol, melden hun docenten.'

Hij zet een brillette op en leest een Koranvers over kennis voor. 'Kennis

Op een avond liep hij bij de Jaarbeurs een groepje neonazi's tegen het lijf. Voor hij het wist kreeg hij, 'vieze buitenlander', de eerste schop tegen zijn borst.

is een plicht voor elke moslim, zo interpretere ik dat. Maar kijk om je heen. Zeventig procent van de Marokkaanse jongeren stopt met school. Er is een inburgeringswet van Verdonk voor nodig zodat allochtonen de taal gaan leren. Dat moeten we toch uit onszelf doen!'

Zelf was Chrifi later dag en nacht bezig met het Nederlands. 'Ik las alles, van Kafka tot Guust Flater.' Toch ziet hij nog steeds angst voor kennis. 'Vaak hoor ik van moskeëen dat ze mijn vorige boek te filosofisch vinden om te gebruiken. Ze zijn bang voor zelfbewuste jongeren. In de Marokkaanse gemeenschap heerst nog steeds totale verwarring, een identiteitscrisis. Langzaam worstelen we richting een nieuwe koers.'

Dat gaat niet soepel. 'Jongeren van nu hebben het moeilijker dan ik had, door het hardere maatschappelijke debat. Natuurlijk is er vrijheid van meningsuiting. Wilders mag *Fitna* maken. Maar het is een propaganda-film die angst en haat zaait. Hitler en Saddam Hoessein hebben niet anders gedaan. Al die gruwelijke beelden. Denk je soms dat ik onder de taliban wil leven? In die zin zijn bijna alle Nederlandse moslims het eens met Wilders...'

Er is hardheid te vinden in de Koran, erkent Chrifi. 'Maar dat staat in een historische context. Bijvoorbeeld de tekst 'doodt hen waar je ze maar kunt vinden'. Je hebt het over 1500 jaar geleden, toen er strijd was met de niet-moslims. En dan nog laat Wilders nuanceren, die in de Koran op zulke teksten volgen, helemaal weg.' Desondanks blijft hij bij zijn eerdere oproep aan moslims om de PVV-voorman juist te knuffelen.

Volgens Chrifi is het zinloos om miljarden te pompen in de integratie. 'Het gaat om mentaliteitsverandering.' Dat doet hij ook met de campagne *Trendy Maroc Star*. 'Ik wil de karikatuur van de criminele Marokkaan nuanceren, net als ik dat met mijn boek wil. Ik hoop dat de lezer deze jongen niet veroordeelt, maar hem zijn vriendschap schenkt.'

Voor Chrifi zelf heeft zijn filosofie in ieder geval gewerkt. Met zijn vrouw ('het beste wat me ooit is overkomen') en drie dochters ('ik maak alles bespreekbaar, zonder taboes') heeft hij het gezin dat hij altijd wilde.

En hij verzoende zich met zijn ouders. 'Ik ben blij dat ik veel terug heb kunnen doen. Mijn vader is overleden aan de ziekte van Parkinson en zat de laatste jaren van zijn leven in een rolstoel. Elke zaterdag ging ik met hem kibbeling halen bij de viskraam. Vroeger ging jij met mij naar de markt en gaf me te eten, zei ik eens tegen hem. Nu is het omgekeerd. Hij kreeg tranen in zijn ogen en geen hap meer door zijn keel.' ●

Geen criminele organisatie

HELLS ANGELS MOGEN BLIJVEN BESTAAN VAN HET HOF

De Amsterdamse Hells Angels kunnen gewoon blijven rondrijden op hun Harley's. Het gerechtshof in Amsterdam bepaalde dat de motorclub geen criminele organisatie vormt en niet verboden wordt. Het Openbaar Ministerie wilde de club laten ontbinden omdat hun activiteiten in strijd zouden zijn met de openbare orde. De rechtbank in Amsterdam had dit verzoek al afgewezen. Het hof heeft aanwijzingen dat Hells An-

gels 'met enige regelmaat' mogelijk strafbare feiten hebben gepleegd en stelt vast dat zich een aantal ernstige incidenten heeft voorgedaan. Om een organisatie te verbieden moet echter sprake zijn van een structureel karakter, stelt het hof. Dat heeft het OM niet aangetoond. Weliswaar hebben 18 van de 23 Amsterdamse 'members' een strafblad, maar dat achtte het hof niet relevant voor het vaststellen van de bezigheden van de motorclub.

Nederlanders ontvluchten straf

BRAZILIË EIST UITLEVERING HANDELAREN KINDERPORNO

Het Braziliaanse gerechtshof eist dat twee Nederlandse kinderporno-handelaren, die in hoger beroep tot 21 en 17 jaar cel zijn veroordeeld, aan Brazilië worden uitgeleverd. Dat meldt de NOS. De twee zouden duizenden kinderpornografische foto's hebben laten maken, waarvoor ze minderjarige meisjes ronselden. Nederland moet volgens het hof worden aangeklaagd bij de Verenigde Naties, voor schending van de rechten van het kind.

De mannen werden in september 2002 in Brazilië aangehouden. Na elf maanden werden ze vrijgelaten op voorwaarde dat ze het land niet zouden verlaten. Toen bleek dat het consulaat in Rio hun toch een noodpaspoort gaf om mee naar Nederland te reizen, ontstond een diplomatieke rel. In Nederland is de hoofdverdachte, oud-militair Jerry K., veroordeeld tot 240 uur werkstraf. Hij kreeg eervol ontslag uit de marine.

Baantje (4)

Als verslaafde kwam Chrifi aan geld door drugs te smokkelen naar Brussel. Toen hij een pakje kwijttraakte, was die loopbaan voorbij.

Baantje (5)

Na zijn afkicken studeerde de werkloze Chrifi aan het mbo voor arbeidsmarktconsulent. Na meer dan tachtig sollicitatiebrieven kreeg hij die baan bij het Arbeidsbureau.

Baantje (6)

Nu heeft Chrifi zijn eigen bedrijf, met zo'n vijftien freelancers. En hoopt te verhuizen naar een mooi pand op de Utrechtse Maliebaan.